

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXI. tečaj.

— ❁ V Gorici 1904 ❁ —

6. zvezek.

Sveto Rešnjje Telo.

»Desnica Gospodova je storila
mogočno delo.« Ps. 117, 16.

Dasitudi je veliki teden že daleč za nami, dragi bravci, vendar nam praznik svetega Rešnjega Telesa zopet kliče v spomin en dan velikega tjedna, namreč: veliki četrtek.

Tako vesel, tako lep, tako veličasten praznik, kaker je praznik svetega Rešnjega Telesa, kako da nas vleče nazaj v teden žalosti? — O, saj veste, kristjani, kako tesna zveza je mej tem praznikom in velikim čertkom! Obhaja se namreč ista skrivnost, samo na različen način.

Na veliki četrtek cerkev skazuje čast Kristusu v zakramentu svetega Rešnjega Telesa v nemi žalosti: oljarji so slečeni, orglje so vmolknille, petje se glasi otožno, cerkev vidi, kako se bliža nje Ženinu terpljenje, smert; zato žaluje. Vsa poterta kliče v imenu Jezusovem: „Jaz pa sem červ in ne človek; zasramovanje ljudi in izveržek izmej ljudstva“. Ps. 21, 7. ¹⁾

Kako pa moli na praznik svetega Rešnjega Telesa?

¹⁾ Mej razkrivanjem oljarjev.

O, tedaj pa prepeva vsa navdušena prekrasno pesem :
Lauda Sion Salvatorem — Hvali Sion Rešenika ! O, tedaj
zbere vse lepотиče, da okraši svoje oljtarje, da so kaker
verti v svojem najlepšem cvetju. Orgelj veličastni glasovi in
pevcev obili zbori — vse to povzdiguje lepoto in veličastvo
praznika.

Ali to je še vse premalo ! Cerkev je pretesna, da bi
mogla objeti vso ljubezen, ki gori v srcih kristjanov do
Kristusa. Zato ga vzame mašnik v svoje maziljene roke
in ga nese v veličastnem sprevodu po olepšanih, s cvetjem
posutih potih. Množica vernih pa se mu klanja, ga moli in
spremlja z gorečimi svečami, da bi pregnala vso temo, vse
grehe, vse strasti ; da bi pokazala notranji ogenj ljubezni,
ki ji gori v srcih.

O, kako veličasten, kako lep je ta praznik ! Kako
ginljiv in kako blagonosen ! Bog, gospodar nebes in zemlje,
se da nositi mej nami, otroci svojimi, v podobi male hostije ;
in vender veličasten, mogočen, neprenagljiv, ki si osvaja
in premaguje ne mesta, ne dežele, ne kraljestva, ampak
človeška serca.

Zares ! „Desnica Gospodova je storila mogočno delo.“
In to ne samo takrat, ko je Gospod rešil Izraeljce babi-
lonske sužnosti in jim dal svoje varstvo pri zidanji novega
tempeljna, tako da so pri njegovem posvečevanju polni
hvaležnosti prepevali : „Desnica Gospodova je storila mo-
gočno delo,“ ampak še veliko bolj takrat, ko je pri zadnji
večerji naš Gospod, Jezus Kristus, vzel kruh in vino ter
oboje spremenil v svoje telo in svojo kri. Zato pač po vsi
pravici moli cerkev na veliki četrtek pri sveti maši :
„Desnica Gospodova je storila mogočno delo.“¹⁾

Da, mogočno delo ! Mogočno po svojem bistvu, mo-
gočno po svojih učinkih ali sadovih !

Kaj pa je bistvo svetega Rešnjega Telesa ?

„To je moje telo, to je moja kri,“ tako je rekel Kristus
pri zadnji večerji, ko je postavil ta najsvetejši zakrament.
Bistvo torej tega mogočnega dela je po spričevanju Kristusa
samega njegovo telo in njegova kri.

¹⁾ Pri darovanji.

Keder naredi vmetalnik kako imenitno delo, tedaj mi občudujemo to delo in stermimo nad njim. Ali velikokrat se zgodi, da ne poznamo bistva tega dela; ne vemo namreč, kaj je glavna moč, kaj glavna misel pri umotvoru. In kedo bi bil v takem slučaju najboljši razlagavec? — Gotovo vmetalnik sam! Kar ni mogel za naš slabi razum dovolj jasno vliti v delo samo, to nam bo povedala njegova beseda.

In Kristus? V skromno podobo je zakril svojo božjo in človeško naturo, zakril svoje telo in svojo kri. Kedo naj bi spoznal v tej podobi kako mogočno delo?! Pa vmetalnik sam, Jezus Kristus, nam pravi: „to je moje telo, to je moja kri,“ torej je vsaka dvojba izključena.

S kakim navdušenjem bi kristjani sprejeli pravo podobo ali recimo fotografijo Kristusovo, ke bi jo bilo mogoče dobiti; pa več kot podobo, več kot fotografijo imamo; imamo Kristusa samega z dušo in telesom, s kervjo in mesom.

Pomisli, kristjan! Sin božji je postal človek iz ljubezni do tebe, pa to mu ni bilo zadosti; vmerl je na križu zate, pa tudi to mu ni bilo zadosti; zapustil je samega sebe tebi v dušno hrano, in šele to mu je zadostovalo, šele to mogočno delo je bilo zadosti njegovi iskreni ljubezni.

Svetih zakramentov imamo sedem; vsi so mogočno delo božjega vsmiljenja, vsi nam dele milosti; ali zakrament svetega Rešnjega Telesa nam ne podeli samo milosti, temuč v tem zakramentu prejemo začetnika vsih milosti Jezusa Kristusa samega. O, kako mogočno delo!

Mi blagrujemo tiste svetnike in svetnice božje, o katerih beremo ali slišimo, da se jim je prikazal Jezus Kristus sam; za srečne štejemo aposteljne in učence, ki so živeli v Gospodovi družbi, poslušali njegove svete nauke, in ketere je on imenoval celo svoje prijatele.

In mi?! Ali se nam ne prikaže Jezus vsaki dan na oljtarji pri sveti maši? Ali ne živimo vedno v njegovi družbi, ako le hočemo? Ali nismo njegovi prijatelji? Zares! „Tudi ga ni družega ljudstva tako velikega, da bi imelo bogove tako blizu, kaker je naš Bog pri vsih naših molitvah.“ V. Mojz. 4, 7.

On prebiva mej nami v tabernakeljnu v skromni

hostiji. To je za nas velika skrivnost. Pogled v to skrivnost nam odpira le živa vera, ki se opira na besede Gospodove: „To je moje telo, to je moja kri.“ V resnici, mogočno delo ljubezni!

Da, delo ljubezni! Zakaj iz ljubezni je Kristus ostal mej nami, in ljubezen spada, bi rekel, k bistvu svetega Rešnjega Telesa. „Ječa ljubezni“ te besede bi lahko postavili na vsaki tabernakelj. Ogenj sem prišel na zemljo prines, in kaj hočem, kaker da se vname?“ Luk. 12, 49. tako je govoril Kristus sam. Ta ogenj je ljubezen. Ljubezen božja pa se najbolj kaže v svetem Rešnjem Telesu. Torej smemo reči, da ljubezen spada nekako k bistvu tega zakramenta. Kako tudi ne? Saj pravi sv. Janez, učenec ljubezni: „Bog je ljubezen.“ I. 4, 16. Torej je ljubezen bistvo božje; ker pa v presvetem oljtarskem zakramentu prebiva Bog, torej je tudi tukaj bistvo ljubezen.

In celo verhunec ljubezni je v tem zakramentu. Verhunec ljubezni obstoji v združenji. In to združenje se zverši kar najtesneje v svetem obhajilu. Ali ni torej ta zakrament verhunec ljubezni? Da! prav ima sv. Janez Zlatoust, ki pravi: „Ketere je rodil, te sam živi.“ Res sam! z lastnim mesom, z lastno kervjo. „Posvečeni kelih, ki ga posvečujemo,“ pravi sv. Pavelj, „ali ni vdeleženje kervi Kristusove? in kruh, ki ga lomimo, ali ni vdeleženje telesa Gospodovega?“ I. Kor. 10, 16.

O srečni mi! Po ljubezni hrepenimo: v svetem Rešnjem Telesu je ljubezen sama; po ljubezni nas žeja: sveto Rešnje Telo je studenec ljubezni; v ljubezni hočemo na veke živeti: sveto Rešnje Telo je večna ljubezen. Zares! Mogočno delo je storila tvoja desnica, o Gospod, pri zadnji večerji!

Ali mi omejeni ljudje bistva svetega Rešnjega Telesa ne moremo dovolj umeti, zakaj prevelika je ta skrivnost za nas. Bolj kaker bistvo, spoznamo učinke ali sadove tega zakramenta, dasiravno je tudi to spoznanje jako nepopolno.

In kaki so ti učinki?

Povedali smo že zgoraj, kar pravi sv. Janez evangelist, namreč: „Bog je ljubezen.“ Zdaj pa hočemo povedati tudi, kaj še pristavlja tem besedam; piše namreč nadalje:

„In kedor ostane v ljubezni, ostane v Bogu, in Bog v njem.“ I. 4, 16.

Dasitudi sv. Janez na tem mestu ne govori ravno o svetem obhajilu, vendar vas vprašam, preljubi: o kom se more z večjo pravico reči, da ostane v ljubezni, kaker o tistem, ki čuje pred tabernakelnom, kaker o tistem, ki prejme Jezusa, ljubezen samo, v svoje serce?! Kaker se združi z dojencem materina hrana, ravno tako in še ožje se združi Bog sam s človekom v svetem obhajilu. „Ketera je rodil, te sam živi.“ Stermi, o človek, nad tem združenjem mej Bogom in teboj, stermi in kliči s psalmistom: „Kaj je človek, da se ga spominjaš; ali sin človekov, da ga obiskuješ? Ps. 8, 5.

Združenje je torej glavni učinek svetega obhajila, v katerem se prejema sveto Rešnje Telo.

Ako smo pa enkrat, združeni s svojim Bogom, potem ljubezen, ki nas je pripeljala k mizi Gospodovi in ki je bila prej boječa, slabotna, potem ta ljubezen vsplamti v mogočen plamen, ki požge naše strasti, pomnoži v nas čednosti in nas napolni z morjem milosti, kaker lepó piše sv. Tomaž Akvinski: „Noben zakrament ni zveličavniši kaker ta, v katerem se zbrisujejo grehi, množe čednosti in se nasituje duša s polnostjo vsih milosti.“ (Opusculum 57.)

Pri spovedi se odpuste grešniku vsi smertni grehi, katerih se je veljavno spovedal. Mali grehi se sicer tudi odpuščajo pri spovedi; ali ker je skoro nemogoče, da bi se človek vedno vsih malih grehov obtožil in jih dovolj obžaloval, zato se le prerado zgodi, da ostane tudi po dobro opravljeni spovedi še kak madež na naši duši. Take madeže izpere Jezus svoji nevesti, ko pride k nji v svetem obhajilu in ji govori sè ženinom v Visoki pesmi: „Vsa si lepa moja prijateljica, in madeža ni na tebi!“ 4, 7.

To prijateljico pa okraši Kristus tudi s čednostmi. „Cedeče se satovje so tvoje ustnice, nevesta,“ tako ji zopet govori z istim ženinom, „med in mleko je pod tvojim jezikom, in duh tvojih oblačil je kaker duh kadila. Zapert vert si, sestra, moja nevesta, zapert vert, zapečaten studenec.“ 4, 11. 12.

Kaj pomenijo te ljubeznive, te sladke besede?

To so čednosti, s katerimi je okrasil nebeški ženin,

Jezus Kristus, svojo nevesto, ki se je ž njim združila v svetem obhajilu. Prišla je k njemu z dobro voljo sicer, ali slabotna, vtujena, boječa, ki ne zna niti govoriti sè svojim ženinom; ali zdaj so njene ustnice kaker cedeče se satovje, in pod njenim jezikom je med in mleko: prijetna, ljubezniva je njena beseda, beseda božja je, ketere se je naučila od svojega ženina.

Duh njenih oblačil je kaker duh kadila. Kaker obdaja obleka naše telo, tako obda Kristus duše, ki ga prejemajo, z močjo za dobra dela; in ta dobra dela se vzdigujejo proti nebu kaker dišeče kadilo.

Zapert vert je taka izvoljena duša, vsa polna najlepših cvetlic, vsa polna najlepših čednosti.

„Zapečaten studenec“ smo tudi rekli. V resnici! Duša, ki prejme Juzusa, prejme z njim brez števila milosti. Izvoljena duša je studenec, ki ga je Jezus zapečatil, da ne bi odtekle te milosti iz njega.

Nevesta, tako očiščena madežev, tako okrašena s čednostmi, tako napolnjena z milostmi, kliče kaker ona v Visoki pesmi: „Sever, vzdigni se, in pridi, jug! prepihuj moj vert, in cede naj se njega dišave.“ 4, 16.

Kaker veter raznese iz dišečih vertov sladki duh na vse strani, tako naj duhovni veter, sveti Duh, odnese dišave svetih čednosti proti nebesam, da se bo razveseljeval nad njimi ženin, Jezus Kristus.

Glejte, prijatelji, tako lepo je razmerje mej Kristusom in dušo, ki ga vredno prejema!

Mislite si najčistejše ljubezensko razmerje, ki je bilo kedaj na zemlji; kaj je v primeri s čisto ljubeznijo, s katero ljubi Kristus svoje neveste, in one njega?! Ako primerjamo tako srečno nevesto vertu, tedaj je Kristus vertnar, ki z največo skerbjo in umnostjo obdeluje ta vert; ako je nevesta prekrasna lilija, tedaj Kristus zaliva ta cvet; ako je ona mogočno mesto, tedaj on vlada in kraljuje v tem mestu.

Glejte, kristjani, vse to se godi v cerkvi pred tabernakelnom, pri mizi Gospodovi!

Mi sicer nič posebnega ne vidimo: pobožne duše kleče pred oljtarjem in mirno opravljajo svoje molitve; s pobešenimi očmi pristopajo k obhajilni mizi. Samo to mi vidimo!

V serca teh nevest ne moremo pogledati. Ali da bi mogli! Potem bi videli, kaj se godi v teh velikih sercih, kako goreče ljubijo te osebe, kako ljubijo Jezusa Kristusa! Potem bi videli, da njih življenje ni pusto in ni prazno, kaker se neketerim zdi, ampak delavno, polno ljubezni in življenja. „Jaz spim,“ tako bi lahko rekla vsaka nevesta Kristusova, ločila sem se namreč od zunanjih opravkov in posvetnih skerbi, „pa moje serce čuje.“ Vis. pes. 5, 2. Pri svojem ženinu sem, v njegovo ljubezen sem se zatopila.

Take sadove prinaša sveto Rešnje Telo! Ali ni torej mogočno delo?

Da, je! in to celo takrat, kedar ne prinaša teh lepih sadov, ampak ravno nasprotno, ker tudi ti sadovi, dasi so grozni, strašni, osodepolni, nam vendar pričajo, da je to delo mogočno.

„Kedor nevredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razloči telesa Gospodovega.“ I. Kor. 11, 29.

Samo te besede sv. Pavla smo postavili semkaj za tiste, ki nevredno pristopajo k angeljski mizi. Več o njih ne bomo govorili, ker taki nesrečneži ne spadajo v ljubeznivo sliko Kristusovih nevest.

Ve pa, čiste duše, pričajte svetu, kako mogočno delo je storil Kristus pri zadnji večerji, ko je postavil zakrament svetega Rešnjega Telesa!

Oznanjujte nevernemu svetu, da v tabernakeljnu prebiva Jezus Kristus, ki je Bog in človek skupaj, z dušo in telesom, s kervjo in mesom!

Povejte merzlemu svetu, kako moč dobivate ve pri svetem obhajilu! Povejte, da je ono vaše življenje, vaše upanje, da je ljubezen vaša!

Razširjajte po vsi zemlji glas svete cerkve: „Desnica Gospodova je storila mogočno delo.“

P. V. K.

Korist iz premišljevanja svojih napak.

P. A. M.

V. POGlavJE.

Porabimo svoje napake za to, da bomo ljubili svojo nizkost.

Sv. Frančišek Sal. pravi: »Verhunec ponižnosti ni v tem, da prostovoljno spoznamo svojo nizkost, temuč, da jo tudi ljubimo in se tega veselimo; ne sicer iz pomanjkanja serčnosti, temuč za to, da božje veličastvo bolj poveličujemo in bližnjega više cenimo.«

Sv. Magdalena Paciška pa pravi: »Ponižnost ni nič drugega kot stanovitno spoznanje naše ničevosti in stanovitno veselje nad tem, kar nas priganja, da sami sebe zaničujemo.« Na ta verhunec nas morajo vzdigniti naše napake; ker nam kažejo našo ničevost, morajo storiti, da jo ne le spoznamo, temuč tudi ljubimo.

«Vsi», tako nas uči sveti učenik,» se moramo imeti za slabotne in pomanjkljive ljudi, in se ne smemo čuditi, ako nad seboj in nad drugimi najdemo napake. Če se jih tudi nekaj časa obarujemo, bo prišel zopet čas, ko bomo le grešili in mnoge nepopolnosti storili. Mi pa zajemajmo iz njih korist s tem, da se ponižamo.«

»Ke bi nam bilo mogoče, Bogu dopadljivim biti ravno tako v stanu nepopolnosti kot v stanu popolnosti, bi morali želeti, vedno v nepopolnosti živeti, da bi se tako bolj vadili v ponižnosti.«

Ljubezen do naše nizkosti je enaka z ljubeznijo resnice. Resnica pa nam pove, da smo revni in slabotni in da razum milosti božje ni nič našega kot ničevost in greh.

»Vender se ne zgodi le iz spoštovanja do resnice,« pravi naš svetnik, »da nas kerščanska ponižnost zadovolji, ko spoznamo, da smo nič in nas drugi prezirajo; zgodi se tudi iz spoštovanja do tega, ker se je včlovečena Beseda tako ponižala.« Ko je Jagnje božje svojo božjo nedolžnost obleklo v obleko greha, je hotelo od naše padle nature vse, kar ni greh, nase vzeti. Sv. evangelij nam popisuje vso

globočino poniževanja, v katero je stopil Sin božji iz nebes, in vse zaničevanje, s katerim je hotel nasičen biti; vendar ne moremo nikedar zadosti spoznati, kako je njegovo božje serce hrepenelo po zaničevanju in poniževanju.

Prava kerščanska duša pa hrepeni, da more piti iz keliha poniževanja in to ji spremeni najgrenjkejši žolč v sladko pijačo.

Poniževanje moramo pa tudi za to ljubiti, ker nas po besedah sv. Bernarda pripelje do prave ponižnosti, pa nam tudi pridobi vsmiljenje božje.

Tako nas naši grehi uče ljubiti našo nizkost. Vsaki padeec nam mora služiti, da se bolj ponižamo, svojo lastno ljubezen zatiramo in Jezusu vedno bolj podobni postanemo.

Vsako priložnost moramo za to porabiti, celo takrat, keder nismo gotovi, da smo Boga razžalili. Zato pravi sv. Frančišek Saleški: »Ako ne moremo gotovo razločiti, ali smo ob kaki priložnosti popolno spolnili svoje dolžnosti in dvojimo, ali smo morebiti Boga razžalili, dam ta splošni svet, da se moramo vendar ponižati in ljubega Boga prositi, da nas drugikrat bolj razsvitli. Potem moramo vse pozabiti, kar se je bilo zgodilo in zopet pričeti sè svojimi navadnimi opravili. Zakaj radovedno in nemirno preiskavanje, ali smo prav ravnali ali ne. pride gotovo od lastne ljubezni, ki nam zbuja željo vedeti, ali smo bili močni, ko nam mora čista ljubezen božja klicati: Revež in bojzljivec, ponižaj, se, opri se na vsmiljenje božje in prosi ga odpuščenja. Ko si mu vnovič zvestobo obljubil, hodi serčno naprej po poti svojega duhovnega napredka.

V knjigi »Nasledovanje Kristusa« je izražena ta misel tako: »Gospod, boljše je za me, po tvojem velikem vsmiljenju odpuščenje dobiti, kaker pa z mojo domišljavo pravičnostjo v moji vesti skrite napake zagovarjati.«

Naše pregrehe pa nam ne dajejo le priložnosti ljubiti našo nizkost in poniževati se pred skritim sodiščem naše vesti, temuč večkrat je tudi naš bližnji priča naših napak, on vidi našo slabost in revščino v vsi svoji nagoti; potem pride k notranjemu poniževanju tudi zunanje.

Naš svetnik nas pa posebno svari pred hinavščino, da namreč ne kažimo svetu izmišljene napake in da hitro

popravimo pohujšanje, katero smo morebiti dali svojemu bližnjemu sè svojimi napakami.

»Ako sem se v jezi ali razberzdanosti spozabil ter izgovoril razžaljive ali nespodobne besede, besede, ki so razžalile Boga in bližnjega, bom to sicer serčno obžaloval in na vso moč se trudil vse popraviti; ob enem bom pa rad sprejel vse zaničevanje in ponižanje, ki me bo zarad tega zadelo in ke bi mogel eno od drugega ločiti, bom greh sè studom od sebe zapodil, osramotenje pa ponižno za se obderžal.«

»Vender dobro pomislite, kar bom zdaj povedal. Čeravno moramo ljubiti ponižanje, katero nam rodi greh, moramo se vender greha na vso moč varovati.«

Naš svetnik tudi uči, da si moramo izkoristiti tudi zunanje poniževanje, koliker to dopušča ljubezen in dolžnost dobrega zgleda. On pravi :

»Glede naših napak želim, da bi se ne trudili jih zakrivati; zakaj kazni so vredne, če so tudi svetu neznane. Veselite se, da vas drugi tako cenijo, kakeršni ste.«

Ako je kedo v častni službi in je navidezno bolj dolžan skerbeti za dobro ime nasproti svojim podložnim, vender svetuje svetnik, da tudi taka oseba rada sprejme ponižanje, seveda s potrebno previdnostjo.

»Ta ljubezen ponižanja naj nikedar ne izgine iz našega serca, ker jo vsaki trenutek potrebujemo. Ke bi bili v popolnosti še toliko napredovali, ali ke bi bili še tako dolgo v samostanu živeli in veliko svetost dosegli, naše strasti vender lahko zopet ožive.«

Za redovne osebe piše : »Sestre naj se ne čudijo, ako prednjica stori kake nepopolnosti; še sv. Peter je, čeravno je bil najvišji pastir sv. cerkve in poglavar vsega kerščanskega sveta, storil neko napako, ki je po besedah sv. Pavla zaslužila grajo. Pa tudi prednjica naj ne bo zbegana, ako drugi zapazijo njene napake; temuč naj kaže tisto ponižnost in milobo, katero je kazal sv. Peter, ko ga je opominjal sv. Pavel, čeravno je bil oni njegov predstojnik. Ne vemo, kaj bi bolj občudovali: serčnost sv. Pavla, s katero je grajal sv. Petra, ali ponižnost sv. Petra, s katero je to opominjevanje sprejel, posebno ker je sv. Peter mislil, da prav ravna, in je imel najboljši namen. Ko je sv. Marija Magdalena Paciška nekega dne slišala, kako visoko jo ceni neka

novinka, ji je sè solzami in jokom naštela svoje pogreške in skušnjave in ko se ji je predstavila kot največo grešnico, je rekla: »Hči moja, to sem ti povedala, da boš vedela, kakošno učiteljico imaš. Ke bi me Bog ne bil zaperl v samostan, bi svoje življenje preživela v ječi ali pa končala pod sekiro rabeljnovo. Moli za me in prosi mi milost, da mi Bog po svoji neskončni dobroti podéli zveličanje.«

Neka prednjica samostana je rekla eni svojih sosester: »Veseli me, da me bo ta služba predstojnice učila ponižnosti, ker zdaj ko sem tako rekoč na svečnik postavljena, bodo bolj očite moje napake, kot poprej, ko sem živela skrita v celici.«

Tiste, ki so podložni, sv. škof spodbuja k veliki in goreči ponižnosti in skoraj norčuje se iz tistih, ki so v tej zadevi preveč občutljivi: »Zaničevan sem in se jezim: tako delajo tudi pavi in opice. — Reci rajši: Zaničevan sem in se veselim: tako so delali aposteljni.« Ali veš, kaj moramo storiti, ako smo grajani in ponižani? Ponižanje moramo sprejeti kot dar ljubezni, poljubiti ga moramo in v serece zapreti«.

Tako smo se v šoli sv. Frančiška Saleškega naučili, kako korist more sv. ponižnost zajemati iz naših napak. Ko nas naše pregrehe uče spoznavati in ljubiti našo revščino, nas morejo iz brezna, v keterega so nas pehnile, povzdigniti na najvišji verh najbolj potrebne vseh čednosti. Po besedah pobožnega Joba in nauku sv. Bernarda „bo grešna duša v očeh božjih toliko manj ostudna, koliker bolj se sama sebi studi pri spominu na svoje pregrehe“.

Na ta način porabimo svoje pregrehe in, kaker pravi Fenelon, nam bodo več koristile s tem, da nas v naših očeh ponižujejo, kaker pa nam koristijo naša dobra dela s tem, da nas krepčajo in tolažijo. »Pregreha ostane vedno pregreha; ker nas pa osramoti, stori, da se vernemo h Bogu, kar nam je vsem zelo koristno«.

So neketere tvarine, ki navidezno obleko zamažajo in vender jih rabimo za to, da madeže iz obleke spravimo. Tako tudi pobožna duša rabi svoje pregrehe, čeravno jih sovraži. O tem govori sveti Bernard: »Tako pade pravični pod roko Gospodovo; na njem se zgodi veliki čudež, da mu celo greh služi v to, da še pravičniši postane . .

Ali mar ni tukaj roka Gospodova, ki padlega vzderžuje, takrat ko ga ponižnost podpira?“

Prizadevajmo si na ta način izkoristiti svoje napake, kaker hitro jih storimo in za nje pokoro delamo. Porabimo jih tudi, keder se nas polasti žalost, ko se nanje spomnimo. Najdejo se prav smerdljiva zelišča, ki pa imajo, ko se posuše, prijeten duh. Enako nam morajo v tem revnem življenju služiti naše pregrehe in napake. Neka sveta redovnica iz reda obiskanja Matere božje je skerbno branila zavitek z raznimi listki. Po njeni smerti so našli ta zavitek v njeni celici. Zavitek je imel ta napis: Pripomočki, s katerimi napolnujem svoje serce s prijetnim duhom svoje revščine. Na tiste listke je pisala vsa ponižanja, vse napake, na ktere je bila opomnjena, vsa ostrejša posvarjenja spovednikov in vse pregreške, zarad katerih je bila kedaj grajana.

Tudi nam bi ne bilo težko napisati cel kup takih listkov, saj najdemo v svojem pretečenem življenju mnogo škodljivega zelišča raznih pregreh. Porabimo jih dobro in ponavljajmo občudovanja vredne besede P. C. de la Colombe: „Srečna revščina in slabost, ketere spomin stori, da se ponižam pred Bogom in pred ljudmi! Tako ste mi potrebne, da bi jih ne zamenjal za zasluženje in čednosti drugih. Najrajši sem to, kar ponižnost od mene zahteva. Odpovem se rad vsem milostim, ki bi me vtegnile oropati tega dobička; da ga ne zgubim, rad dam za to vse drugo“.

Spomini na moje romanje v Sv. Deželo.

(P. E. P.)

9. Iz Nazetar na Tabor.

Ker je bilo že blizu poldne smo se le malo časa mogli pomuditi pri vsmiljenih bratih. Mudilo se nam je nazaj v samostan tem bolj, ker smo namerjali takoj popoldne odriniti na goro Tabor, kamer nas je imel spremiti naš rojak vsmiljeni brat fr. Viktor.

Vreme je bilo jako vgodno; zato smo šli kar peš, akoravno so temu oporekali neketeri sobratje v Nazaretu; le

eden izmej tovarišev je zajahal konja. Takoj po kosilu smo bili na nogah. Iz samostana smo prišli naj poprej do tako imenovanega Marijinega studenca, ki je pod zidano streho. Tukaj zajemajo še dandanašnji stare in mlade Nazarejke vodo. Blizu tega studenca je cerkev nezedinjenih Gerkov posvečena sv. nadanjelju Gabrielu. Nezedinjenih Gerkov je v Nazaretu okoli 3000, katoličanov 2500, blizu 1800 mohamedanov in nad 200 protestantov. Iz tih številjek se vidi, da je Nazaret večinoma kerščansko mesto. Od te cerkve smo se obernili proti vshodu. Pustili smo na levi bolnišnico vsmiljenih bratov, pred katero se nam je pridružil fr. Viktor, ki je zajahal samostanskega osla. Pot vodi nekaj časa po ravnem, potem gre zopet navzdol in navzgor. Hodili smo nekako dobri dve uri, preden smo prišli do znožja gore Tabor. Pod to goro je vas Daburie, v kateri so čakali apostoli Gospoda ob času njegovega spremljenja. Tukaj je Gospod ozdravil obsedenega dečka.

Gora Tabor je 562 metrov nad morjem, nad vasjo Daburie pa nekaj nad 300 metrov. Pot na goro ni ravno najboljša in vodi po raznih ovinkih do verh hriba. Ker sem se hotel kosati s ponosnim jezdecem, sem jo mahnil kar naravnost sam do verha. Res sem prišel mnogo poprej kaker drugi, vendar pa tudi silno razgret in upehan. Ko pridem do verha, zapazim takoj, da je dvoje ločenih posestev. Tukaj imajo namreč nezedinjeni Gerki svoj samostan in svojo cerkev, cerkvico in samostanček imajo pa tudi frančiškani.

Ko pridem do našega samostana, me ljubeznivo sprejme predstojnik, ki je po rodu Nemeč in je bil svoječasno novinec nepozabljivega pokojnega našega generalja p. Alojzija Lauer. Dobri predstojnik p. Norbert, ki živi tukaj z dvema bratoma čisto sam, je bil mojega prihoda silno vesel. Še bolj pa se je dobri mož razveselil, ko sem mu povedal, da so za menoj še štirje. Ko stopiva vunkaj, prišla sta že tudi oba jezdeca, eden na konju, drugi na oslu. Ostala dva sobrata, ki sta hodila bolj polagoma, sta prišla čez nekaj časa. Dobri p. Norbert je storil vse, da nam je naredil naše bivanje na gori Tabor koliker mogoče prijetno. Tudi mi smo — sicer v šali, toda tudi resnično — morali vsklikniti kaker nekedaj sv. Peter: »Dobro nam je tukaj biti!«

Prav slučajno pa je brat lajik kuhar nekaj časa poprej obolel in se zdravil v Tiberiji, zato nam je moral p. predstojnik biti ne le vodnik in tovariš, mariveč tudi kuhar; pa tudi glede tega se je prav dobro obnesel. Prav pozno v noč smo skupaj ljubeznivo kramljali; bili smo kaker doma. Zjutraj smo opravili sv. mašo v majhini začasni frančiškanski cerkvi, potem smo goro ogledali.

Gora Tabor stoji popolnoma samotno v sredi Ezdrelonske planjave. Verh gore je približno 800 m. dolga in 400 m. široka planjava. Znamenita je zgodovina te gore. Že cesarica Helena je sezidala tukaj lepo cerkev. Pozneje so se na tej gori zbirali redovniki. Benediktinci so si sezidali tu prostoren samostan, keterega razvaline so še dobro ohranjene. Zlasti lepa je morala biti cerkev, katero so sezidali križarji. V starih časih so bile na tej gori celo tri cerkve. Samostanski vertnar nam je kazal celo vrečo svetlih koščekov mozaika. (Mozaik imenujemo podobo ali tlak iz sestavljenih kamenčkov raznoverstne barve.) Ti koščeki mozaika nam pričajo, kako krasna je morala biti ta cerkev.

Tabor pa je tudi iz vojaškega ozira jako važno mesto. Zato so si zidali raznoverstni narodi tukaj gori svoje terdnjave, katerih mogočne razvaline se občudujejo še dandanašnji. — Zlasti pa je ta gora znamenita zavoljo čudežnega spremenjenja Gospodovega, ki se je na nji zgodilo. Tukaj je za nekaj časa Gospod vzdignil zagrinjalo, s katerim je bilo prikrito njegovo božanstvo in pokazal trem izmed svojih apostolov žarek svoje slave. Tukaj sta se prikazala najslavnejša moža stare zaveze Elija in Mojzes, tukaj se je slišal glas nebeškega Očeta: »Ta je moj preljubi Sin; njega poslušajte.« (Mark 9, 6.) Tukaj so pa imeli apostoli tudi predokus rajskega veselja, zato pa je napolnila tolika sladkost njih serca, da so vsi zadovoljni in srečni zaklicali: »Učenik, dobro nam je tukaj biti.« — Ako ravno ne vidi romar onih nadnaravnih lepotij, ponavlja venderle večkrat te besede, ko gleda zgolj le naravne lepote, ketere mu ponuja razgled z gore Tabor.

Proti severu se vidijo Galilejske gore in za njimi sè snegom pokriti verhovi Hermona in Libana. Proti zapadu se vidi sredozemeljsko morje, proti vshodu pa lepo Geneza-reško jezero. Proti jugu zapaziš gorovje Gelboe, na katerem

sta padla junaške smerti kralj Savel in njegov sin, zvesti Davidov prijatelj Jonatan. Pod nami je Naim, kjer je Gospod obudil mladeniča. V daljavi se vidi tudi Judovsko gorovje. Res krasen razgled, kateremu v Sv. Deželi gotovo nikjer ni para.

Pogledali smo še enkrat natančno razvaline prvotne cerkve, o kateri terdijo starinoslovci, da je bila sezidana prav nad krajem Gospodovega spremerjenja. Predstojnik nam je pravil tudi, da namerjajo frančiškani tukaj zopet sezidati novo cerkev. Poslovili smo se slednjič od prijaznega p. Norberta in lepe gore in vrnili se v Nazaret, da bi ne zamudili kosila, na katero so nas bili povabili vsmiljeni bratje.

Litanije Jezusovega Serca.

P. B. R.

6. Serce Jezusovo, šotor Najvišjega.

V vročih deželah ne najdejo popotniki včasih dneve in dneve hiše, da bi se mogli počiti, zložno prenočiti. Pomagajo si s tem, da zataknejo drogeve v zemljo ter razpno čez nje plahte; tako so zavarovani potem pred vremenskimi neprilikami, keder se hočejo odpočiti ali prenočevati. Take naprave imenujejo šotore. Leti so včasih lepi, zelo dragoceni, sè vsem potrebnim dobro oskerbljeni. Vsi stari očaki so prebivali v šotorih; zato je v sv. pismu stare zaveze večkrat govorjenje o šotorih. Mej vsemi pa je gotovo najznamenitiši sveti šotor, ki ga je postavil Mojzes na božje povelje v puščavi. V tem šotoru je bila shranjena, skrinja zaveze, v tem šotoru je sam Bog na poseben način razodeval svojo pričujočnost, po oblaku namreč, ki je bil nad skrinjo zaveze. In ravno ta šotor je predpodoba Jezusovega Serca, ki ga imenuje sveta cerkev: šotor Najvišjega.

Po preroku Ezekijelu je Bog obljubil, da bo postavil svoj šotor mej svoje za vekomaj, da bo vedno mej njimi prebival, da bo njih Bog, oni njegovo ljudstvo.

To prerokovanje se je že spolnilo. Sam Sin božji je prišel iz nebes, da bi odrešil človeški rod. Šotor, ki ga je

postavil mej nami, je njegovo Telo s presvetim njegovim Sercem. V tem šotoru, v Sercu Jezusovem, prebiva sam Bog. Odkar se je včlovečil, biva vedno mej svojimi, ko dober pastir pri svojih ovčicah.

Tudi sedaj še biva mej svojimi v katoliških cerkvah. Tam je njegovo Serce, tam je šotor Najvišjega. Iz tega šotora deli našim dušam dragoceno jed, kruh življenja, svoje Telo in Kri. Tam čuje nad nami ko dober pastir nad svojo čredo. Blager nam, ki smo tako srečni, da smo ovčice njegove črede. Slušajmo radi njegov glas, hodimo za njim! Svojo voljo nam razodeva po sv. evangeliju, po svojem zgledu, ki nam ga je zapustil, po zapovedih svoje cerkve. Zvestega čuvaja nam je dal — vest, ki nas vabi k njemu. Ali ga slušamo? — Saj namerja njegovo Serce le najboljše z nami.

Še drugo obljubo je dal Bog Izraeljcem. Obljubil jim je Sveto Deželo. V poterdilo te obljube je poškropil Mojzes s kervijo ljudstvo rekoč: »To je kri zaveze, ki jo je Gospod sklenil z vami v poterdilo vseh teh besed«. In zopet je bil sveti šotor, v jih je imel vedno živo spominjati na to obljubo. Čudoviti oblak, ki je zakrival sveti šotor, je hodil pred njimi, jim je kazal pot.

Še lepša dežela je nam v novem zakonu obljubljena. Božji Zveličar nas popelje v deželo, kjer ni ne solz, ne žalovanja, ne bolečin, kjer je večna radost, večno življenje.

Tudi ta obljuba je poterjena s kervijo. Sulica je odperla njegovo stran, in kri je tekla za odrešenje božjega ljudstva. V večni spomin, v zagotovilo je postavil šotor mej nami. Ta šotor je njegovo presv. Serce, ki prebiva mej nami v tabernakeljnu. Kaker je spremljal oblak skrinjo zaveze, tako spremlja nas presv. Gospodovo Serce na nevarnem potovanju skozi puščavo tega življenja v obljubljeno deželo kraljestva nebeškega.

7. Serce Jezusovo hiša božja in vrata nebeška.

Odkod je vzeta ta prispodoba? Iz sv. pisma stare zaveze. Očak Jakob, beremo tam, se je hudo zameril svojemu bratu Ezavu. Ezav ga ni mogel več s prijaznim očesom pogledati, slednjič je sklenil celo vmoriti Jakoba. V takih

okoljščinah mu seveda ni bilo doma živeti. Zato je zapustil stariše ter šel na ptuje z upanjem, da se ščasoma poleže bratovo sovraštvo. Mej potovanjem ga enkrat na samem noč prehitil; treba je bilo prenočiti pod milim nebom. V spanju je imel čudno prikazen. Videl je odperta nebesa; angelji so hodili gori in dolu po lestvi, ki je segala od zemlje do nebes; celo Boga samega je videl. In Bog mu je rekel: »Tvoj varih bom, kamerkoli pojdeš, in te bom nazaj peljal v to deželo . . . ki jo bom dal tebi in tvojemu zarodu«. — Ko se Jakob zbudi, ga obide svet strah. »Resnično,« pravi, »Gospod je na tem kraju. Tukaj ni družega, kaker hiša božja in vrata nebeška.« — Prav lete besede so, ki prosimo ž njimi Jezusovo Serce vsmiljenja.

Kako ima sveta cerkev prav, da kliče Jezusovo Serce na pomoč z navedenimi besedami, ni težko dokazati. Da je Serce Jezusovo hiša božja ali tempelj božji, smo že čuli; da je tudi: vrata nebeška, in kako to, se prepričajmo sedaj.

Že majhini otroci, kajne, smo vedel, da je vstvaril Bog človeka za nebesa; nebesa so imela biti enkrat njegovo plačilo. Tudi to vemo, kako je preprečil človek sam ta ljubeznivi božji namen. Grešil je ter z grehom zgubil nebesa, in zaperl si nebeška vrata. Ke bi se ne bil vsmilil Bog človeškega rodu, za zmirom bi bilo ostalo pri tem. Hvala pa mu bodi za to, da se nas je vsmilil, da je že v raju napovedal Odrešenika ter ga tudi res poslal v napovedanem času; le-ta naj bi nam odperl po grehu zaperta nebeška vrata.

To se je tudi zgodilo. Sin božji se je včlovečil, je poravnal dolg mej ljudmi in Bogom ter nam tako odperl vhod v nebesa.

Ker so nam tedaj nebesa odperta ravno po zasluženju Jezusa Kristusa, po vsmiljenju, ki ga je imelo njegovo Serce z nesrečnim človeškim rodod, kličemo po pravici to Serce: vrata nebeška.

Pa odpreti ljudem vrata nebeška to še ni bilo dosti Gospodu, poskerbel je tudi za to, da vsak lahko noter pride v nebesa, kedor le resno hoče. Zapovedi nam je dal, ki nam kažejo pot v pravo domačijo. Zakramente je postavil, ki nam dajejo moč, da ne omagamo mej nevarnim potovanjem. Naše duše krasi iz milostjo božjo — s to prelepo dušno

obleko, da se moremo dostojno prikazati na dvoru njegovega Očeta. V zagotovilo, da so nam nebesa res odperla, je šel on sam pred nami gori, da tamkaj pripravi tudi nam stanovanje.

Če še pomislimo, za kakšno ceno nam je pridobil Gospod zgubljena nebesa, namreč za ceno svoje kervi, da bi nam tako toliko bolj razodel ljubezen svojega Serca, potem moramo pač z največim občudovanjem gledati na to preblago Serce, ter se zatekati z največim zaupanjem k temu Sercu Odrešenikovemu, ki nam vse najboljše hoče in tudi tako radodarno deli.

Serce Jezusovo je to svoje storilo, kaker smo videli; treba je le še, da tudi mi to svoje storimo. Vrata nebeška so odperla; za vse, kar je potrebno mej potovanjem v nebesa, je dobro poskerbljeno. Živimo tedaj po zapovedih Gospodovih, rabimo zveličanske pripomočke! Če to storimo, spolnimo željo svete cerkve, ki jo razodeva v litanijah Jezusovega Serca s klicem: Serce Jezusovo, hiša božja in vrata nebeška, vsmili se nas!

Življenje sv. Frančiška,

pisano od treh njegovih tovarišev, kateri so nekedaj
ž njim občevali.

P. H. R.

XXXVII. POGlavJE.

**Kako je imel za tatvino ne dati vbogajme plašča
bolj siromašnemu.**

Ko se je enkrat vračal iz Sijene, je blaženi Frančišek srečal berača in je tovariša nagovoril: »Trebaja je, da dava plašč vbožčeku, čiger je; ker nama so ga posodili, dokler ne najdeva bolj vbozega od naju.« Tovariš pa, premišljujoč potrebo blagega očeta, se mu je jako vpiral, naj ne pomaga drugemu sè zanemarjanjem samega sebe. Svetnik mu pa reče: »Jaz nočem biti tat; saj bi bila kriva tatvine, ako ga

ne bi dala bolj potrebnemu od naju.« Na to je blagi oče beraču daroval plašč.

XXXVIII. POGLAVJE.

Kako je neki vbožec zavoljo miloščine blaženega Frančiška odpustil krivico svojemu gospodarju.

Pri Kolju, v okraju Perudže, je blaženi Frančišek nalezl na siromaka, keterega je on, še živeč mej svetom, poznal, ter mu je rekel: »Kakó je kaj, brat?« Ta je pa začel togotno svojega gospodarja preklinjati, rekoč: »Zavoljo mojega gospodarja, keterega naj Bog kaznuje, mi ne more biti dobro, ker mi je vse to moje vzel.« Blaženi Frančišek pa mu reče videč njegovo terdovratnost v sovraštvu, vsmilivši se njegove duše: »Brat, zavoljo Boga odpusti svojemu gospodarju, da tako svojo dušo rešiš; mogoče je tudi, da ti on odvzeto poverne; drugači pa boš vse to svoje zgubil, in tudi dušo.« On mu pa odverne: »Jaz mu nikaker ne morem odpustiti, dokler mi ne poverne, kar mi je vzel.« Na to odgovori blaženi Frančišek: »Glej, dam ti ta svoj plašč, in prosim te odpusti zavoljo Boga svojemu gospodarju.« Na to se mu je precej serce omehčalo, in prisiljen od dobrote, je odpustil krivico svojemu gospodarju.

XXXIX. POGLAVJE.

Kako je v samem sebi opisal stanje popolne ponižnosti.

Ko se je bližal čas kapiteljna, je blaženi Frančišek rekel enemu svojih tovarišev: »Meni se zdi, da ne bi bil jaz manjši brat, ako ne bi bil tak, kaker ti bom zdaj povedal.« Na to reče: »Ko predstojnik bratom grem ž njimi na kapitelj, pridigam in opominjam brate; po končani pridigi pa začnejo kričati proti meni: »Nočemo, da nas ti vladaš, ker nisi zgovoren, temuč jako zaničljiv in neveden« in me na to zaničljivo in sramotno proč zapodijo. Meni se zdi torej, da nisem pravi manjši brat, ako se ne veselim, keder me zaničujejo, in sramotno zapodijo, nehoteč me za svojega predstojnika.«

XL. POGLAVJE.

Kako je učil brate spoznati, kedaj je on služabnik božji in kedaj ni.

Enkrat je blaženi Frančišek sklical k sebi mnogo bratov, ter jim rekel: »Prosil sem Boga, da bi se ponižal mi pokazati, kedaj sem in kedaj nisem njegov služabnik; ker nič družega toliko ne želim, kaker njegov hlapec biti. Najdobrotljiviši Gospod se je ozerl name in mi odgovoril: »Jaz te spoznam za svojega hlapca, keder sveto misliš, govoriš in delaš.« Zato sem poklical vas brate, in vam to povedal, da me bo pred vami sram, keder me boste videli, da se ali proti vsemu temu ali pa deloma pregrešim v rečenih stvarih.«

XLI. POGLAVJE.

O njegovih ljubezni (do Boga) in najpred o pobožni molitvi, in kako pobožno je opravljal oficij.

Akoravno so ga mnogo let tarale očne, želodčne in vranične bolezni, je vendar jako spoštljivo opravljal molitve in oficij, tako da se ni mej molitvijo in oficijem nigdar naslanjal na zid ali steno, mariveč stal je zmirom ravno in z odkrito glavo, kakšenkrat pa klečal, posebno zastran tega, ker je veči del dni in noči prebil v molitvi. Celo ko je po svetu hodil peš, se je vstavil, ko je hotel moliti; ako je pa zarad bolezni jahal, je vedno dolu stopil, ko je imel moliti oficij. In tako se je enkrat zgodilo, da je jako šel dež, on pa je vsled bolezni in velike potrebe jahal. Ko je bil vže ves moker, je, hoteč moliti oficij, dolu stopil. In molil je tako pobožno oficij stoje na poti in na dežju, kaker da bi bil v cerkvi ali v celici. No to reče tovarišu: »Ako hoče telo mirno vživati jed, ketera postane s telesom jed červov, koliko bolj mirno in s koliko večim spoštovanjem in večo pobožnostjo mora duša vživati svojo jed, ketera je sam Bog!«

XLII. POGLAVJE.

Hvalnice Gospoda Najvikšega.

Ti si svet, Gospod in Bog; ti si Bog bogov, kateri sam delaš čudne reči. Ti si močan, ti si velik. Ti si najvikši; ti si vsegamogočen. Ti si sveti Oče, kralj nebes in zemlje. Ti si Trojen in Edini, kralj kraljev. Ti si dober, vsako dobro, Gospod Bog edini in pravi. Ti si ljubezen in dobrota. Ti si modrost, ti si ponižnost, ti si poterpežljivost, ti si lepota, ti si zavetje, ti si pokoj, ti si radost. Ti si naše upanje in veselje. Ti si pravica in zmernost. Ti si moč in razumnost. Ti si zadostno bogastvo. Ti si pohlevnost. Ti si naš branitelj. Ti si naša straža in zaščitnik. Ti si naša straža, zavetje in krepost. Ti si naša vera, upanje in ljubezen. Ti si naša velika sladkost. Ti si dobrota neskončna, velika in čudna. Gospod moj Bog vsegamogočni, dobrotljivi, vsmiljen in odrešenik.

MOLITEV.

Vsegamogočni, pravični in vsmiljeni Bog, daj nam vbogim zavoljo Tebe samega delati, kar vemo, da ti hočeš, in vedno hoteti, kar je tebi všeč: ter znotraj biti čistim in razsvetljenim, da bomo, vneti od ognja Svetega Duha, mogli posnemati tvojega najljubeznivišega Sinu, Gospoda našega Jezusa Kristusa in bomo k tebi, najvikšemu, samo po tvoji milosti dospeli, kateri v popolnem Trojstvu in Edinstvu živiš in kraljuješ in se slaviš Vsegamogočni Bog na veke vekov. Amen.

XLIII. POGLAVJE.

O njegovi gorečnosti za spolnovanje vodila in ljubezni do celega reda.

Popolni ljubitelj zverševanja svetega evangelija in našega vodila, katero ni drugo kaker zverševanje evangelija, je Frančišek jako skerbela, da bi ga vsi spolnovali, in tiste, kateri so in bodo pravi pospešitelji tega vodila, je on s posebnim blagoslovom obdaril. Rekel je, da je ta naš stan

vsim tistim, kateri mu sledijo, knjiga življenja, upanje zveličanja, poroštvo slave, mozeg evangelija, pot križa, stan popolnosti, ključ nebeški in zveza večnega miru. Hotel je, da ga naj ima vsaki pri sebi in ga zna, tudi je hotel, da naj se bratje v pogovorih proti dolgemu času pogostoma o njem pogovarjajo, in v spomin storjene prisege večkrat sami pri sebi o njem premišlujejo. Učil jih je tudi, da naj je imajo zmirom pred očmi, da se bodo tako spomnili kako jim je treba živeti in prav spolnjevati vodilo, in kar je še več, hotel je in učil, da morajo bratje ž njim vmreti.

Katarina,

Bosenska kraljica, tretjeređnica.

V sredi petnajstega stoletja je bila Bosna samostojno kraljestvo in je imela svoje kralje. Od leta 1444 do 1461 je kraljeval v Bosni kralj Štefan Tomaž. Oženil se je s Katarino, hčerjo Štefana Vukčića, velikega vojvoda bosenskega in gospodarja Huma, zdaj Hercegovine.¹⁾ Z bosensko krono je sprejela tudi katoliško vero. Katarina je bila izrejena kaker njeni stariši, brat in sestra v krivoveri bogomilov.²⁾ Pa zapustila je krivovero in postala katoličanka, in ne samo po imenu, temveč je tudi živela po sveti veri. Bila je res pobožna; svojih dolžnosti kaker mati in kraljica ni zanemarjala. Ko mati je skerbela za svoje otroke, ko kraljica pa si je zelo prizadevala, da bi se krivoverski grajščaki in drugi imenitni možje spreobrnili. Zato

¹⁾ Krivoverski Štefan Kosača, vojvoda humski, je izročil sebe in svojo deželo Hum rimsko-nemškemu cesarju Frideriku III.; ta mu je dal naslov Herceg (vojvoda) svetega Save. Po hercegu so začeli imenovati deželo Hercegovina namesti Hum. P. Batinić, Djelovanje franjevacu u Bosni i Hercegovini zv. 1. str. 106.

²⁾ Bogomili so bili neki krivoverci na Bolgarskem, Serbskem, v Bosni in Hercegovini, tako imenovani po nekem Jeremiju duhovniku, ki se je sam imenoval Bogomila. Ta je okoli leta 925 in 950 na Bolgarskem učil svojo krivovero. Batinić 1. zv. str. 23.

je podpirala frančiškane, koliker je mogla, ker druge duhovščine takrat skoraj ni bilo v Bosni. Frančiškani so s pomočjo kralja in kraljice Katarine krivoverce spreobračali; kar vmerje kralj leta 1461, kako, se ne ve za gotovo. Prej ko ne so ga vmorili krivoverci, ki so deržali s Turki, iz sovraštva do katoliške vere. Ker je bil kralj tern v peti krivoverskim grajščakom, so jih Turki našuntali, da so ga s poti spravili, sami so pa posedli čeželo. Po moževi smerti je kraljeval njen pastorek Štefan Tomažević, sin perve žene. Ali leta 1493 je prišel v deželo turški suljtan Mahomed II. z veliko vojsko. Veliki vezir Mahmud-paša je vjel kralja Štefana Tomaževića v gradu Ključ in zvezanega pripeljal pred suljtana, ki je dal vmoriti njega in mnogo grajščakov in gospode. To se je zgodilo perve dni meseca maja 1463. Pravega sinu Sigismunda in Katarino, hčer kraljice vdove Katarine, je suljtan odpeljal v Carjigrad kjer sta prestopila k mahomedanski veri. Kraljice vdove Katarine ni tolako bolelo, ker so ji Turki vzeli krono, koliker novica, da sta njen sin in hči prestopila k mahomedanski veri. Po tem žalostnem dogodku so kristijani vzeli svoje reči in bežali v trumah čez mejo v razna mesta Daljmacije, da niso prišli v turške roke. Mej drugimi imenitnimi družinami je zbežala tudi kraljica vdova Katarina v mesto Dubrovnik (Ragusa) v Daljmaciji, od tod pa čez jadransko morje v Rim. V Rim je prišla spomladi l. 1474, ki je bilo sveto leto. Papež Sikst IV., frančiškanskega reda, jo je ko kraljico sprejel; dal ji je za njo in njeno spremstvo dostojno stanovanje v ulici »di pigna.« Ker je le malo rešila svojega premoženja, jo je tudi z denarjem podpiral, da je mogla ko kraljica dostojno živeti. Ako ni že prej v Bosni, je gotovo zdaj v Rimu stopila v tretji red sv. Frančiška. Neketeri mislijo, da jo je papež sam sprejel v tretji red. Vso redovno obleko je vedno nosila, ne samo doma, ko je ni nihče videl, temveč tudi javno na ulici. Vbogim je pomagala, koliker je mogla, ker je sama živela od miloščine papeževe. Nikedar pa se ni potožila, da jo je Bog obiskal z nesrečo, ali da so ji Turki vzeli kraljestvo in premoženje. Mnogo je molila za sinu in hčer, da bi se odpovedala mahomedanski veri; molila je tudi za svojo kraljestvo, Bosno, in Boga hvalila, da so

frančiškani ostali v Bosni in varujejo verne pred krivo-
vero in Turki. To je bila njena velika tolažba, kaker je
sama večkrat rekla. Posebe so se v Rimu spodbujali na
njeni ponižnosti, pobožnosti in poterpežljivosti. Terdo sku-
šana je nevarno zbolela; pobožno je prejela svete zakra-
mente za vmirajoče; 20. oktobra 1478. je napravila oporoko
ali testament. Bosensko kraljestvo je zapustila papežu, ako
se ne odpovesta mahomedanski veri njen sin in hči. Svojo
mašno obleko in druge za sveto mašo potrebne reči je
zapustila slovenski cerkvi sv. Hijeronima v Rimu; neke-
tere sreberne reči sè svetinjami (ostanki svetnikov) pa
cerkvi sv. Katarine v Jajcu.¹⁾ Meč in kraljevske ostroge je
zapustila papežu. Papež Sikst IV. je sprejel te reči v zna-
menje, da sprejme v posestvo bosensko kraljestvo. Vdana
v voljo božjo je vmerla 25. oktobra 1474. V frančiškanski
cerkvi Aračeli imenovani jo je pokopal sam papež. Sama
je želela pokopana biti v ti cerkvi, kjer je mnogokrat pre-
mišljevala, kako minljivo je vse na tem svetu, in veliko
molila. Na desni strani velikega oltarja tik pridižnice je
grobni kamen z njeno podobo (v barelievu) in z latinskim
in slovenskim napisom, ki ga je sama napisala z glago-
liškiimi čerkami. Tak je po naši pisavi :

Katarini kraljici bosanskoj
Stipanana hercoga svetoga Save
sporoda Jeline iz kuće hercoga Stipana
rojene, Tomaša kralja bosanskoga ženi.

Koliko živi godini LIV.

i priminu v Rimu, na leta Gospodina MCCCCLXXIV.

na XXV dni oktobra. Spominak

nje pismo postavljen.²⁾

¹⁾ Theiner, Mon. slav. merid. I. p. 509—11.

²⁾ Po p. Glaviniću, ki se je zelo pečal z glagolico. V Gradcu na Štajerskem je našel pod streho deželne hiše glagoliško tiskarno, ke-
tero je poslal v Rim, kjer so ž njo veliko let tiskali staroslovenske
misale in brevirje. Sam je bil v Rim poklican, da bi napravil glago-
liški misale in brevir, ker so ga pa izvolili za provincijalja je poslal v
Rim namestu sebe patra Levakovića, ki je vmerl ko nadškof. (V gori
stoječem napisu so pač neketere napake, ki smo jih pa pustili, ker
stojé najberž tudi že na spominiku samem.)

To zadnjo bosensko kraljico omenja sloveči zgodovinar frančiškanskega reda p. Luka Vading; p. Pietr' Antonio di Venezia v življenju svetnikov, zveličanih in častitljivih služabnikov in služabnic božjih tretjega reda sv. Frančiška; nemški pisavec p. Peter Pavel Ausserer v Seraphisches Martyrologium, 1889. in p. Batinić v imenovani knjigi str. 146.

P. A. F.

P. Jožef, rojen grof Liechtenberg,

znameniten frančiškan naše redovne okrajine v 18. stoletju.

Pater Jožef Liechtenberg je bil rojen 6. marcija 1735. na Kranjskem. Njegov oče je bil Frančišek Ksaverij grof Liechtenberg, mati pa Jožefa Felicita rojena grofinja Thurn. Pri svetem kerstu so mu dali imena Jodok Marija Jožef. Kako je živel ko otrok, deček in mladenič, lahko sklepamo iz tega, ker ni svojega očeta in matere nikedar razžalil, kaker sta sama večkrat pravila. Ko mladenič je po tedanji navadi prepotoval skorej vse dežele v Evropi. Na tem potovanju je videl in skusil, kako ničemerne in minljive so časne reči na zemlji. To ga je nagnilo, da je sklenil zapustiti svet in stopiti v vbogi frančiškanski red. O pustnem času, 14. februarja 1762., v 27. letu svoje starosti je šel v Ljubljano, in prosil v frančiškanskem samostanu, da bi ga sprejeli v red. Častitljivi pater Hugo Vodnik, ki je bil od leta 1760 do 1763 prvič provincijalj, mu je rekel, da naj ostane v samostanu in opravlja desetdnevne duhovne vaje, da se ne bo prenaglil sè svojim sklepom. Vesel je začel duhovne vaje 25. februarja; pridno je hodil z drugimi po noči in po dnevu na kor brevir molit. Ležal je na terdi postelji, in priprosto hrano je vžival sè samostansko družino. Tako je poskušal samostansko življenje, še preden so ga preoblekli.

Ko je po dokončanih duhovnih vajah stanoviten ostal pri svojem sklepu, ga je razodel svojim starišem. Domači

in sorodniki so ga pregovarjali, da naj nehodi v samostan, ali goreč božje ljubezni se ni dal pregovoriti. Zapustil je, stariše, bogastvo, grofovsko krono in vse, kar mu je svet ponujal. Na praznik sv. Jožefa, 19. marcija 1762 so ga preoblekli vpričo vseh svetovavcev (definitorjev) redovne okrajine, njegovega očeta grofa in mnogo drugih. Z novo obleko so mu dali tudi novo samostansko ime Jožef. V novicijatu ali v letu poskušnje je tako natančno po predpisih in tako pobožno živel, kakor da bi bil že prileten redovnik, in ne še le novinec ali začetnik. Veselega obraza je opravljal v samostanu tudi nizka dela; pometal je hodnike, pomival in brisal posodo v kuhinji, v obednici pogrinjnal mize i. t. d. Njegovi tovariši so se mu ponujali, da bi namesti njega delali, ali ni hotel. Proti koncu leta poskušnje ga je hudi duh zopet in na različne načine skušal, da naj zapusti redovni stan, in se verne v svet, kjer bo bogat, imeniten in češčen gospod. Z božjo pomočjo z molitvijo pridobljeno je premagal tudi te satanove skušnjave. Z velikim veseljem je naredil v Kamniku sveto redovno obljubo. Po obljubi ni popustil v gorečnosti in v duhu, keterega se je navzel v novicijatu; njegova pobožnost se ni ohladila kakor se navadno godi pri začetnikih, temveč jo je še dalje gojil in množil. Brevir je pobožno in pridno molil o polnoči in po dnevi; ako je kedaj zoper svojo voljo zaspal, kar se je pa prav redko zgodilo, ga ni bilo sram očitno se obtožiti in odpuščenja prositi.

Po jutranjicah je na koru ali pa v celici še dalje molil, ali pa križev pot obiskaval. V pokorščini je bil prav natančen; ni čakal, da bi mu predstojnik zapovedal; na migljaj je bil pripravljen slušati in sicer z veseljem. Nikedar ni presojeval predstojnikovega povelja; slepo je slušal ne samo v lehkih, temveč tudi v težavnih rečeh.

O njegovi deviški čistosti ni mogel nihče ne v samostanu ne mej svetom niti najmenj dvojiti. Lilijo svetega devištva je nesel v večnost neoskrunjeno. Kaj bi rekli o njegovem vboštvu? Vboštvo si je izvolil za svojo mater po vzgledu svojega duhovnega očeta sv. Frančiška. Serafinsko vboštvo je hranil na najvišji stopinji. V celici ni imel nobene reči razen predpisane redovne obleke; tudi podobie, rožnih vencev, svetinjic ni hote! imeti. Ako ga je kedaj

kedo prosil kako tako reč, jo je šel sam prosit; nepotreb-
nega papirja ni hotel imeti v celici. Koliker je rabil pa-
pirja ali peres, vse je sproti hodil iskat k predstojniku. Z
veseljem je hodil z vrečo na herbtu pobirat kruh od hiše
do hiše. Tudi k imenitni gospodi, ki ga je poznala, ga ni
bilo sram iti prosit, da si je še večje zasluženje nabiral za
nebesa. Sè svetnimi ni rad občeval in na južine ni hodil,
ko so ga vabili; ako je pa že moral iti, je vedno govoril
o svetih rečeh. Neka gospa ga ni rada poslušala govoriti
o takih rečeh, večkrat je celo godernjala in ga zasmeho-
vala, in ravno zato je večkrat prišel k nji, da ga je še bolj
zaničevala. Obeden njegovih sobratov ga ni nikedar videl
nepoterpežljivega ali nevoljnega, še veliko manj jeznega. Sè
vsakim je bil krotek, prijazen in ljubezniv; obenega ni z
besedo razžalil. Ponižen je bil tako, da ni hotel biti sprejet
v red ko klerik, temveč ko brat lajik, ker je hotel biti v
samostanu za hlapca. Ko ni bil vslišan, je ponižno prosil,
da bi ga po vzgledu sv. Frančiška samo v dijakona po-
svetili, ker se je imel nevrednega za mašnika. Ni se pa
terdovratno vstavljal; ker so predstojniki hoteli, da bo v
mašnika posvečen, je ponižno slušal. Ljubljanski knezo škof
Jožef de Petazzi ga je posvetil v mašnika. V šestem letu
redovniškega življenja je nevarno zbolel. V ti bolezni je
rekel, da mu je ljubši frančiškanski venec (tonzura) na
glavi, kaker pa zlata grofova krona. Vmreti je hotel v
največem vboštvu. V celici je imel samo eno papirnato
podobo sv. Alojzija, katero mu je bila dala njegova sestra, m.
Tekla od sv. Ksaverija, uršulinka, še preden je šel v samo-
stan. Še te revne podobe ni hotel naposled imeti v celi;
na smertni postelji je prosil samostanskega predstojnika
patra Otona Spruga, da naj jo njegovi sestri izroči, da ne
bo našel hudi duh v njegovi celi nobene reči, s katero bi ga
mogel strašiti na zadnjo uro. Vmerl je v Ljubljani 4. aprila
1768, v 33 letu svoje starosti. «Zgodaj je končal, pa je
spolnil veliko let; zakaj njegova duša je Bogu dopadla,
zato je hitel, ga vzeti izmej hudobij. (Modrost. 4, 13. 14).
«Zakaj starosti ne dela častitljive ne dolgo življenje, ne
veliko število let, ampak umnost človekova velja za sive

1) Po P. Maver Fajdiga, Bosna franciscana 1777. M. S. str. 145.

lase, in življenje brez madeža je velika starost (Modrost. 4, 8. 9) in mladost, ki je zgodaj končala, pogublja dolgo življenje krivičnega». (Modrost. 4, 16.)

P. A. F.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah.

P. E. L.

Odpustki.

V veče češčenje trojedinega Boga na njegovem milostivnem kraju se je ustanovila posebna bratovščina. Imenovala se je bratovščina presv. Trojice ter je imela svoja znamenja. Pridružili so se ji lahko iz vsakega stanu. Papež Inocencij XII. ji je naklonil sledeče odpustke: 1) popolni odpustek na dan vstopa, v smertni uri in na praznik presv. Trojice; 2) nepopolne odpustke za sedem let in sedem kvadragen štirikrat na leto. Dneve določi knezoškofijski ordinarijat. Ti odpustki so bili dani bratovščini za zmirom.¹⁾

Papež Klemen XI. je dovolil popolni odpustek vsem vernikom, ki se odkritoserčno spokorijo, spovejo ter obišejo cerkev na praznik presv. Trojice. Dovoljenje odpustka se je dalo na 7 let.²⁾

Isti papež je nadalje dovolil, da imajo popolni odpustek ne le na praznik presv. Trojice ampak enkrat na leto sploh, v vsakem času, vsi, ki se resnično spokorijo, spovejo in cerkev obišejo. Dovoljenje odpustka se je dalo na 7 let.³⁾

Sv. maše.

Izredno veliko pa so plačali romarji svetih maš, naj bi se brale pred milostno podobo. Dokaz za to nam je sledeča predpravica: Sv. rimska stolica je dovolila, da velja veliki altar pri Sv. Trojici kot privilegiran, to je obdarovan

¹⁾ Iz izvirn. pisma. Dano v Rimu 8. maja 1693.

²⁾ Iz izvirn. pisma. Dano v Rimu 15. febr. 1702.

³⁾ Iz izvirn. pisma. Dano v Rimu 23. junija 1702.

s popolnim odpustkom za verne duše, »ako se le bere vsak dan štirnajst sv. maš v tej cerkvi«. Dovoljenje se je dalo na sedem let.¹⁾ Iz njega moramo sklepati, da so hodili duhovniki iz soseske maševat k Sv. Trojici. Domačih patrov je bilo namreč k večjemu le osem. Ako so je bralo štirnajst sv. maš vsak dan, gotovo jih je bilo mnogokrat še večje število. Čč. dušnim pastirjem so se pridružili tudi verniki ter šli na božjo pot in k sv. mašam k Sv. Trojici. Obiskovanje je torej moralo biti prav marljivo, mnogoštevilno. Vsak dan je bil nekak shod, vsak dan je bilo svečenje na tem milostivnem kraju.

Grob gospoda v Negovi, grofa Ferdinanda Ernesta pl. Trautmonstorff.

Ni se nam torej čuditi, ako je določil grof Ferdinand Ernest plem. Trautmonstorff, gospod v Negovi, da hoče biti pokopan pod stopnjicami velikega altarja pri Sv. Trojici. Tamkaj, kjer se je bralo toliko sv. maš, je upal zadobiti najprej večni mir za svojo dušo. Spolnili so to zadnjo voljo blagega pokojnika še le, ko so postavili novo cerkev. 16. maja l. 1758 so vzdignili truplo tega velikega častivca presv. Trojice ter je položili k večnemu počitku pod stopnjicami velikega altarja. Spominska plošča na ta dogodek je vzdignana pod pridižnico in ima latinski napis, ki se glasi v slovenskem blizu tako: »Tukaj počiva presvitli g. g. Ferdinand Ernest plemeniti Trautmonstorff prvi vojni generalj, deželni poveljnik na gradu v Gradcu; vmerl je 25. febr. 1692 v 55. letu svoje starosti.«²⁾

Radgonska procesija.

Naš letopis omenja še posebej procesijo iz Radgone. To mesto, ki je bilo nekdanje tako luteranskega mišljenja, je prihajalo k Sv. Trojici z veliko gorečnostjo in požertvoval-

¹⁾ Iz izvirn. pisma. Dano v Rimu dne 18. junija 1700.

²⁾ Napis se glasi v latinskem jeziku: Hic iacet Excell. D. D. Ferdinandus Ernestus de Trautmonstorff generalis excubiarum magister comendator arcis Graecensis obiit 25. Februarii 1692 aetatis vero suae 55.

nostjo. Prihajali so pa na belo nedeljo popoldne. S petimi litanijami so čakali pri Sv. Trojici do njih prihoda. Spremljala sta procesijo dva duhovnika, namreč en gospod vodnik in en p. kapucin. Drugi dan se je zvonilo ob 8. uri k službi božji kaker ob praznikih. Peto sv. mašo kaker tudi litanije na predvečer je imel g. vodnik procesije, pridigo po maši pa p. kapucin. Tako pri prihodu kaker pri odhodu procesije se je marljivo in slovesno zvonilo sè vsemi zvonovi, ne da bi se to še posebej naročilo.

Birma I. 1710.

Leta 1710 je izvolil knezoškof sekovski Frančišek Antonij plem. Vagensperg Sv. Trojico, da bi tukaj delil zakrament sv. birme za celo okolico. Birmoval je dne 2. maja popoldne, potem tretjega in četrtega maja predin popoldne. Akoravno je bilo vreme te dni deževno, vetrovno in oblačno, torej zadosti neugodno, je privrela vendar jako velika množica ljudi od vseh strani. Število birmancev je znašalo 10236. Knezoškof je bil toliko bolj potolažen, koliker več jih je prejelo ta zakrament, posebno pa zato, ker je bilo birmanih mnogo odraščениh in celo starčkov, 44 let namreč že ni bilo sv. birme v tem kraju.

Zakladnica.

Dokaz velikega zaupanja vernikov nam je tudi bogata sreberna zakladnica svetišča. Pred vsem moramo omeniti, da je bila milostna podoba sama dragoceno opraljena. Imela je tri krone okrašene z dragimi kameni in različne baldahine ali zastore o praznikih. Iz tega sklepamo, da je morala biti podoba tudi slovesno kronana s tremi kronami. Žal, da nam manjka o tem vsakega sporočila, Ravno tako je bila kronana tudi Loretska Mati božja in Jezušček v njenem naročju. V zahvalo so darovali verniki draga darila v čast trojedinemu Bogu. Zapisana nahajamo ta darila: dve iz srebra izsekani podobi presv. Trojice, sreberno serce, sreberne oči, podoba sè všitimi srebernimi konji, zlat perstan, sreberne svetilnice, križi, table, svete posode in različna oprava za službo božjo. Mnogo drugih

srebernih daril pa je bilo visoko ob steni Loretske kapele na ogled izpostavljenih.

A prišli so žalostni časi svetišču. Olepšava milostivne podobe, dragocena darila, mašna oprava, vse je zginilo. Nasledniki so našli cerkev v revščini. Prej tako obiskovana hiša božja je bila hkrati zapuščena. Podob, ki so pričale o čudežih ne najdemo. Odstranile so se iz cerkve. Knjige in uredna pisma samostana so se pozgubila. Notranja zapuščenost je odsevala tudi na zunaj. Močan vihar je namreč l. 1796 odnesel zvoniku pri velikem altarju visoko, umetno kupulo. Mesto nje je dobil majhino strešico. Zvoniki torej niso bili več jednaki. Tako je ostalo do l. 1885. To leto je dobil zvonik spet prvotno obliko, tako da so bili vsi trije zvoniki enaki. Veliko samostansko poslopje ni imelo prebivalcev. Stane pa taka zidava zmirom mnogo popravila. Ker pa nihče rad zastonj ne popravlja, poderli so oni del samostana, ki je bil najprej postavljen ter je služil prvim duhovnikom kot bivališče. Hoteli so podreti tudi drugi veliki oddelek proti cerkvi, ker ga niso potrebovali. A farani so se temu zoperstavili ter obljubili za nekaj let na svoje stroške ohraniti poslopje. Porušeni del samostana se je spet dozidal l. 1888. Tukaj je dandanes župnijski ured.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje 3. reda skupščine goriške: Marija (Terezija) Dežela iz Cerkna, Marija (Apolonija) Pahor iz Opatjegasela; černiške: Neža (Marija) Breko iz Oseka, Julijana (Elizabeta) Badalič iz Oseka; kobiljeglavske: Terezija (Frančiška) Pipan iz Komna; brežiške: Terezija Lorenčak in Helena Degen iz Brežic, Andrej Glogovšek iz Dobove, Uršula Subanj iz Čateža; svetotrojiške: Miha Grah od Sv. Ruperta, Ana Peklár in Janez Trojnko iz trojiške župnije, Uršula Poterč, Marija Gregorec in Terezija Pajner vse tri iz župnije Sv. Urbana, Julijana Marinič iz Ljutomera, Marija Mihelič iz Vurmberga, Terezija Černčec iz Štrigove, Uršula Vogrinec iz Negove, Gera Gajser od Sv. Boljfenka, Marija Žigert od Sv. Benedikta, Marija Hamler od Sv. Petra pri Radgoni (mati p. Elekta), Marija Šumenjak in Uršula Kovačec obe od Sv. Marije Polensak.

Nadalje se priporočajo; bolna tretjerednica Marija Pipan, da bi ji ljubi Bog na priprošnjo sv. Frančiška in sv. Antona spet podelil zdravje; neka jako bolna tretjerednica trojiške župnije, da bi ji mili Bog podelil ljubo zdravje, ako je njegova najsvetejša volja, ako pa se čas njenega življenja bliža koncu, da bi ji dal popolno vdanost in srečno zadnjo uro; sestra M. Elizabeta, novinka v elizabetinskem samostanu v Celovcu za milost stanovitnosti v svetem poklicu; J. M. priporoča svojega spovednika za ozdravljenje, sebe za pravo spoznanje in vse potrebne milosti, neko sestro za vdanost v voljo božjo v neki posebni zadevi, drugo sestro za spoznanje same sebe, bratovsko ljubezen in srečo v neki časni zadevi; J. V. za pomoč v dušnih stiskah.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: tretjerednica D. K. iz Teržiča za rešenje iz nesreč in britkosti po dveletnem zatekanju k presvetemu Sercu Jezusovemu in njegovi presveti Kervi, k žalostni Materi Božji, sv. Jožefu in sv. Antonu (dar Bog poverni!); R. G. in V. K. za pomoč v dušnih potrebah, zlasti pri izvolitvi stana; A. G. za ozdravljenje oči; F. D. iz Orešja, da je ozdravela od dolgoletne bolezni; A. B. za ljubo zdravje; M. P. v Škofji Loki za pomoč v pravični pravdi; Marija Ortl v Braslovčah, da je po poldrugoletnem bolehanju od presvetega Serca Jezusovega, kateremu se je priporočala z devetdnevnic, spet zadobila popolno zdravje; Kr. Pr. za pomoč v raznih potrebah, mej drugim za ozdravljenje noge, ki si jo je pri padcu poškodovala, zlasti pa za neprecenljivo milost poklica v redovni stan; tretjerednik I. T., da je bil pri jako nevarnem padcu v globok prostor obvarovan smerti in vse daljše telesne poškodbe; M. R. za večkratno vslišanje po Sercu Jezusovem in Marijinem ter priprošnji sv. Jožefa in sv. Antona, v kar se še nadalje priporoča; J. M. za zboljšanje zdravja svojega spovednika; J. B. za hitro pomoč v veliki dušni stiski.

Priporočila vredne knjižne iz pevske novosti.

Slava Brezmadežni o petdesetletnici. Napevi za Marijino družbo. Zložil in priredil P. Angelik Hribar. Cena 1 K. Založil knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani.

Skalnica. Psalmi v čast Mariji Devici svetogorski in Kratek zgodovinski pregled svetogorske božje poti — za 50-letnico razglasenja brezmadežnega Spočetja zložil Dr. Andrej Pavlica. Založilo „Katoliško društvo detoljubov“ v Gorici. — Cena 50 vinarjev. Čisti dohodek namenjen slov. sirotiču.
